

e-Bubbels uit Filosofenfontein

Afbeelding van Gerd Altmann via Pixabay

18 december 2020

Voorwoord

Beste lezers,

Dit is het kerstnummer van onze e-Bubbels in een warm, rood kleedje, met een origineel waar gebeurd kerstverhaal, met nieuws van enkele kapelgangers en met een mooi e-kaarsje en kerstwensen als afsluiter van dit uitzonderlijk jaar.

Daarnaast zijn er de klassieke rubrieken en vooral de rubriek informatie is goed gevuld met interessante items.

We willen ook alle mensen bedanken die ons de voorbije maanden bijdragen gestuurd hebben. Dankzij hen kunnen we jullie deze e-Bubbels blijven aanbieden.

Graag uw bijdragen voor het volgende nummer insturen voor 10 januari 2021 naar info@filosofenfontein.be.

Nog veel warmte toegewenst voor de volgende weken met uw knuffelcontact,

Jacqueline

Openkerkmomenten

De Kerstavond-zoom-viering op donderdag 24 december om 21 uur: uitnodiging

De kerstboom oogt heel zeker frisgroen, de kerstballen weerspiegelen de versierde huiskamer, ... en toch wordt het een andere kerst dit jaar.

Christenen voelen dit heel scherp aan door de 'onthoofding' van de kerstviering: met maximaal vijftien 'uitverkorenen' samenkomen in een bijna verlaten kerk, is een weinig aantrekkelijke optie. Daarom: geen kerstavondviering in de kapel van Filosofenfontein en ook geen viering op kerstdag zelf.

Wél een zoomviering op donderdag 24 december om 21 uur.

Je ontvangt daarover binnenkort nog een mail met een link om te kunnen deelnemen.

Die link zal ook te vinden zijn op de website van Filosofenfontein.

Ook al wordt het anders dan anders: de geest van kerstmis hangt niet alleen af van de plaats waar je viert, van het bijeenkomen in de nacht, van de kracht van de samenzang. Nog veel sterker dan dat alles, is de ontvankelijkheid waarmee we uitkijken naar de menswording van onze god in onszelf en in de wereld.

In de zoomvieringen van de advent zongen we elke zondag opnieuw dat wij 'mensen zijn, voor het licht geboren ...'.

Dat licht willen we steeds meer ontvangen.

Onze god kijkt er naar uit jou op kerstavond te verwelkomen.

Jef Schoenaerts

Aanvulling bij de Zoom-viering van 22/11/20, Christus Koning

Dank aan allen die er weer hun werk van maakten om ons deel te maken van een inhoudsvolle en technisch voldoende klare viering en zo de verbondenheid toch weer wat meer 'gezicht' te geven.

Enkele maanden geleden kocht ik het boek: 'Het Evangelie spiritueel gelezen', deel 1, Matteus en Marcus, van Anselm Grun (uitg. Berne Media, vert. Linda Jansen, 2020).

Hij heeft het op blz. 124-128 over de tekst van deze zondag, en over hoe die tekst ons heeft bang gemaakt en ons een slecht geweten bezorgde, zodat we 'goede werken gingen doen om ons geweten te sussen ...' en om beloond te worden. En vervolgens het oordeel dat schrik aanjaagt omdat we allicht te licht gaan bevonden worden ... En dan het beeld van de scheiding van schapen en bokken: gaan wij links of rechts geplaatst worden?

En hij besluit: 'We mogen vertrouwen dat we niet simpelweg aan de linkerkant worden geplaatst, maar dat alleen uitgeschift wordt wat in de weg staat om één te kunnen worden met God.'

Wie het boek eens wil inkijken, kan het bij mij komen lenen (maar niet te lang, hoor; ik lees er regelmatig in terug) ...

Rika Van Kersschaever

Schilderij van een kerststal

Een paar jaren geleden vond ik in de kapel van een Franciscaans klooster in Ellwangen (Schwabische Alp, Duitsland) dit schilderij van Sieger Koeder.

Het is zijn interpretatie van de levende stal van Greccio (van Franciscus van Assisi, twee jaar voor zijn sterven).

Rika Van Kersschaever

Mijmeringen van kapelgangers

Een zeer persoonlijk, eigenhandig geschreven en rijkelijk geïllustreerd kerstverhaal van vele jaren geleden

 Dit is een Kerstverhaal EN IS ZOCHT GEBEUAD:

ER WAS EENS EEN MOOI EN VRIENDELIJK MEISJE VAN 18 J., ZE WAS IN DE LEER IN DE HUISHOUDSCHOOL TOEN ZE MET EEN GROOT MES IN HAAR WIJSVINGER SNEED. EEN BIJGEROEPEN CHIRURG VERZORGD DE DIE VINGER HEEL GOED EN HERHAALDELIJK. UIT DE BOEKEN BLIJKT DAT ZE IN 'BEGIN TELKENS MOEST BETALEN EN LATER NIET MEER. DIE ARTS IS SWEL MET LIEVEKE GEHUWD HET WERD MIJN MAMA!

IN DIE TIJD WAREN ER NOG VEEL OOIEVAARS EN JAAR NA JAAR BRACHTEN ZE EEN BABY EN ZO 8 JAAR NA ELKAAR. ZO KWAM IK OP DE WERELD IN 1933. (IN '39 KWAM ER NOG EEN PIETERKE BIJ)

MIJN VERHAAL BEGINT IN FEITE HIER. IK WAS 3 JAAR OUD EN LEUVEN WAS TOEN EEN STILLE STAD. DE LANTARENS WERDEN 'S AVONDS NOG EEN VOOR EEN AANGESTOKEN, DOOR MANNEN MET EEN LANGE STOK. ER WAS WEL EEN TRAM MAAR TOCH WAREN ER MEER PAARDEKARREN DAN AUTO'S.

DAT JAAR WERD HET FAMILIE KERSTFEEST IN LEUVELEN GEVIERT. VAN KELDER TOT ZOLDER STOND HEEL HET HUIS OP ZIJN KOP. VAN UIT VLAANDERS, EN ZELFS VAN INCOURT, ONDERNAMEN DE GASTEN DIE LANGE REIS. NONKEL PASTOOR EN TANTE NONNEKE UIT BRUGGE MOCHTEN EEN NACHT LOGEREN. ER WAS EEN LANGE TAFEL VOOR WEL 30 MAN, EN EEN REUZE KERSTBOOM, VERSIERD MET LICHTJES EN ENGELHAAR

ER WAS DE KERSTSTAL EN DE FIGURANTEN MOOI GESCHIKT.
ER WERD GEZONGEN VAN ADESTE FIDELIS... EN PIANO GESPEELD,
TOT MAMA RIEP: IE DEREEN AAN TAFEL.

DE FEEST BEGON MAAR PLOTS TUSSEN KALKOEN EN
DE KERSTSTRONK IN, GING DIE NOOIT ZWIJGENDE TELEFOON
PAPA WERD DRINGEND OPGEROPEN VOOR EEN 84 jarige
ZIEKE MAN IN BOUTERSEM.

HET WAS EEN ZWARTE NACHT MET EEN DICHT MISTGORDIJN
EN DE BANEN WAREN TOEN NIET VERLICHT. EEN TAXI
VRAGEN LEEK HET VEILIGSTE.

NIET LANG NA ZIJN VERTREK, EEN 2° TELEFOON.
: ZWAAR ONGEVAL IN LOVENJÖEL.

DE TAXI MEENDE 2 MOTORRIJDERS TE ZIEN R. EN L. VAN
DE BAAN EN KOOS DE MIDDENWEG, 'T WAS EEN FRONTALE
BOTSING MET EEN KAMION GELADEN MET 4000 K. ZINK.
DE INZITENDEN WAREN ZWAAR GEKWETST. VADER MET
WERVELBREUK, NAAR DE KLINIEK, ZIJN LEVEN IN GEVAAR.
ER WAS ALGEMENE VERSLAGENHEID EN HET FEEST
EINDIGDE IN MINEUR.

WAT IK MIJ BEST HERINNER IS ZIJN THUISKOMST NA EEN MAAND
AFWEZIGHEID. 'T WAS TERUG 'N KERSTFEEST MAAR DAN
IN DANKBARE STILTE. IK MOCHT IN DAT HOOGE BED KLIMMEN
EN BIJ PAPA RUSTEN. OP DE NACHTTAFEL STOND EEN BAKJE
MARSEPEIN. EEN ZALIG MOMENT.

EN DIE VINGER VAN MAMA? DIE IS ALTIJD BLIJVEN KROM STAAN
OM ONS TE VERWITTIJGEN ALS WE STOUT WAREN.

Pol
2020

OK AAN JULLIE WENS IK ZOO EEN STILLE WARME KERST.

Tekst en tekeningen: Pol Mulier

Dit is een heel bijzonder kerstverhaal uit een tijd die wij niet meer gekend hebben ... Het zet aan tot reflectie over kerstmis, over inzet voor de ander. In coronatijd kan je het een eigen invulling geven ...

Sabine

Groeten uit de serviceflat en het woonzorgcentrum

Groeten uit de serviceflat

Jaren geleden zetten enkele kapelgenoten hun schouders onder een speciaal project: contact onderhouden met kerkgangers die niet meer naar de mis konden komen en meestal ook niet meer thuis woonden, vandaar de titel. Er werd gezocht naar burens of kennissen die een bezoekje konden brengen of er werden mooie kaarten geschreven, ondertekend en verstuurd naar onze vroegere vrienden.

Met de lockdown waren we allemaal verweesd, we zagen elkaar niet, maar we kregen telefonisch of virtueel het idee om een papieren versie van onze e-Bubbels te bezorgen in de serviceflat of het woonzorgcentrum waar onze vroegere vrienden wonen.

Ikzelf ging naar de serviceflat van Relinde Cool, de zus van Mia Cool in 'De Wingerd' en schoonzus van de overleden André Benoit. Relinde is nog zelfstandig voor een woonzorgcentrum, zo zegt ze zelf en ze is na de verhuis van Mia en André zelf verhuisd naar een serviceflat in het 'Molenhof' in Heverlee.

Ik had haar daar reeds enkele keren bezocht voor de pandemie en dacht dat de bewoners nu geen bezoek mochten ontvangen. Dat was zo tijdens de eerste lockdown, maar tijdens de tweede lockdown waren de regels minder streng.

Relinde mocht bezoek ontvangen van haar 'knuffelcontact': haar petekind, zoon van haar oudste zus en omdat ze alleenstaande is mag ze ook nog een tweede persoon ontvangen. De papieren versie van onze e-Bubbels was een goede gelegenheid om van dit privilege gebruik te maken.

En wat was Relinde blij.

Ze had haar mooiste blouse aangetrokken en de gebakjes stonden al klaar toen ik binnenkwam.

Relinde heeft geen kinderen en haar broers en zussen (buiten Mia) zijn allemaal gestorven. Gelukkig zijn er enkele neven die haar helpen als het nodig is, maar ondanks haar handicaps (ze loopt moeilijk en haar zicht is erg achteruit gegaan), moet ik haar bewonderen voor haar wilskracht en organisatietalent. Ze heeft wel wekelijks assistentie van familie- en poetshulp. Haar administratie en haar financiën regelt ze zelf.

De ouderen onder ons weten waarschijnlijk dat Relinde en Mia dochters zijn van de vroegere vakbondsleider van het ACV August Cool. Zij groeiden op in de sfeer van christelijke waarden, engagement en zorg voor de arbeiders, die het in de vorige eeuw niet zo makkelijk hadden.

Ze herinnerde zich nog dat ze tijdens de tweede wereldoorlog met het hele gezin en enkele medewerkers naar Frankrijk moesten vluchten, omwille van haar vaders functie, gelukkig niet te voet, bussen kwamen hen halen, vertelde ze.

Zoals vele Belgen zijn ze na een tijdje teruggekomen. Frankrijk was immers ook bezet en dan kun je maar beter thuis zijn, met zes kleine kinderen.

Relinde was 4 jaar in 1940 en weet nog hoe de Franse meisjes in hun toevluchtsoord voortdurend vroegen om in het Vlaams tot honderd te tellen. Vlaams klonk toen zo exotisch!

Van haar geboorte af heeft Relinde lichamelijke handicaps die met het ouder worden verergeren. Toch maakt een bezoek bij haar je alleen maar vrolijk, omdat ze het leven van de positieve kant ziet en bijzonder moedig is.

Net voor ik vertrok, zei ze mij openhartig dat ze haar moed put uit het geloof, een geloof dat bij haar zeker veel sterker is dan bij ons.

Ik ben ontroerd en deemoedig bij zulk een getuigenis.

Zij vroeg me om jullie haar groeten over te brengen.

Groeten uit het woonzorgcentrum

Omdat ik de vroegere buurvrouw ben van Céline en Roger Vanden Bosch-Crabbé, nam ik contact op met Kristel, hun jongste dochter. Dit was ongeveer een maand geleden. Ik gaf haar een mooie afdruk van onze e-Bubbels van oktober. Toen voelde Céline zich nog vrij goed, ze luisterde naar enkele van onze teksten en op vraag van mij vertelde ze hoe zij deze vreemde corona-tijd beleefde in het woonzorgcentrum.

Kristel stuurde mij meteen dit verslagje:

Lieve mensen van Filosofenfontein,

Mijn ouders, Céline en Roger wonen (met Kerst) reeds 4 jaar in WZC Annuntiaten te Heverlee.

Ze gingen altijd heel graag naar de mis! Ook de babbel bij een kop koffie misten ze zelden.

Ik moet jullie via deze weg heel veel groetjes van hen overbrengen.

Veel liefs

Kristel Vanden Bosch

(NB: Céline zorgde vele jaren voor de bloemen op het altaar, terwijl Roger de kapel borstelde.)

Ik vroeg Kristel hoe haar moeder deze moeilijke corona-tijd ervaarde. Dit was haar antwoord:

Corona-tijd in het woonzorgcentrum:

-Is eenzaamheid, maar toch ook veel briefjes krijgen;

-Is uitkijken naar bezoek, ook al is het enkel zwaaien aan het raam;

-Is omringd worden door vele lieve zorgende mensen;

-Is veel van je medebewoners zien wegvallen zonder afscheid te kunnen nemen;

-Is hopen dat het wachten eindelijk voorbij zal zijn...

Echt ontroerend: de beperkingen zijn reeds voor ons erg, laat staan voor al de rusthuisbewoners.

Ondertussen vertelde Kristel aan Marcel dat het met Céline niet goed gaat. Ze is nu palliatief. Ze slaapt veel en spreekt heel zachtjes. Ze is wel helder als ze wakker is. Gelukkig mogen de kinderen nu veel vaker bij hun mama zijn om haar te helpen op deze moeilijke weg.

Ze zegt zelf dat het te lang duurt ...

Vorige week heeft Marcel het volgende bericht laten rondsturen via de virtuele postbode van FF:

Ik zou aan de gemeenschap willen vragen om deze dagen speciaal te denken aan Celine Crabbé, echtgenote van Roger Vanden Bosch. Ze is in de palliatieve zorg en zal wellicht binnenkort overlijden. Ze is heel helder van geest maar het lichaam wil niet meer mee.

'Het is genoeg geweest' zegt ze dikwijls.

Céline heeft veel voor de gemeenschap betekend. Ze zorgde jaren voor de mooie versiering van de kapel en bij elk feest was ze intens betrokken. Ik wil aan de gemeenschap vragen om haar in hun gebed te betrekken en zo samen met haar en met Roger deze laatste dagen te beleven.

Kristel dankt ons allen voor ons medeleven! Haar mama is daar heel dankbaar voor.

Tekst en foto's: Daniëlle Auwaerts en Kristel Vanden Bosch

De steppe zal bloeien ...

De Raad van State oordeelde dat de federale regering geen rekening hield met de vrijheid van godsdienst, en dus staat een nieuwe maatregel voor de erediensten vanaf 12 december in het staatsblad ... Met 15 mag je deelnemen aan religieuze vieringen. De joodse gemeenschap die dit probleem aankaatte zal er niet om lachen ... En maakt de federale regering zich er met deze 'oplossing' echt wel vanaf???

'Vijftien mensen' in een kerk als die van het Groot Begijnhof in Leuven, of in de OLV kathedraal in Antwerpen, of in de Synagoge of de grote moskee in Brussel. Je ziet het al gebeuren. Met 1,5 meter afstand kunnen daar meer dan 100, 300, 500, ... mensen in, en dan nog: wie wordt er dan 'toegelaten' en wie niet, welke criteria kunnen daar een oplossing voor bieden. Het antwoord is simpel: er zijn geen criteria om mensen die hun religieuze overtuiging willen belijden, te scheiden in 'jij mag wel binnen en jij niet'.

Enfin, boze tongen beweren dat velen van onze politici en 'experten' lid zouden zijn van de 'Loge', ja, de Vrijmetselarij. Ikzelf zou dat echt wel kort - en stompzinnig vinden als deze organisatie nog steeds zo gefocust zou zijn op negeren van wat toch wel een heel groot deel van de bevolking nauw aan het hart ligt.

Maar wat er dan ook mag in meespelen, deze regelgeving van maximum 15 deelnemers, is voor de zoveelste keer een slag in het water, en tegelijk een bewijs, naar mijn bescheiden mening, dat politici en experts eigenlijk niet meer weten wat 'religieuze of spirituele verbondenheid' kan betekenen. Dat is dan meteen een hele serieuze uitdaging voor wie er nog wel in gelooft, voor wie solidariteit hoog in het vaandel draagt, voor wie ecologie belangrijker vindt dan economie volgens het oude recept van 'altijd meer'. (Ja, nu ga ik wel een beetje het boekje te buiten waar ik nu over schrijf, maar tenslotte houdt alles met alles wel ergens verband, niet?)

Maar onze 'rek' is nog lang niet verduurd of versleten. Meer zelfs: in deze moeilijke tijd is hij soepeler dan ooit. Vijftien mensen gaan selecteren (en waar begint en eindigt dan de discriminatie???) is niet ons ding, zo denk ik erover. Voor ons is het allen of niemand, alles of niets. Dat was ook zo voor Jezus, voor Franciscus van Assisi, voor Pater Damiaan, en alle anderen. En ook voor alle vredesactivisten, voor zoveel vluchtelingen die het wagen: alles of niets ...

Dus allen moeten weer mee kunnen, niemand mag uit de boot vallen.

En we houden het nog wel vol, hoor! De deur is dicht, maar onder de deurstijl is er altijd nog wel een kleine streep licht te ontwaren, een straaltje licht dat feller en feller begint te schijnen.

“Geloof en liefde verwonderen mij niet”, zegt God, “maar dat kleine meisje hoop ....” Nu meer dan ooit met deze wel heel uitzonderlijke ‘Kerstmis’.

De steppe zal bloeien, de rotsen gaan open, het water zal stromen, de steppe zal drinken, de dode zal leven, een hand zal ons wenken, en wij zullen opstaan en lachen en juichen.

Rika Van Kersschaever

Doorgeef-lichtje

Dat ene lichtje
dat aanwezig is in mijn hart
dat lichtje van hoop en vriendschap
dat geef ik nu aan jou
opdat jij het zou bewaren in je hart.

En warmte moet het je geven
opdat je het nimmer koud zult hebben.
En licht, ja véél licht
opdat je nooit bang hoeft te zijn in het donker.

Maar vooral veel liefde
zodat je het kunt doorgeven
aan degene die zo dierbaar is voor jou.
En dat die het ook weer doorgeeft
zodat het kan groeien
en schitteren
in het hart van ieder mens.

Geef jij het door?

e-Kaarsje

Een e-kaarsje als afsluiter van een heel uitzonderlijk jaar

Al negen maand zitten we in ons kot en moeten onze sociale contacten zoveel mogelijk beperken. Dit is tegen onze natuur in, we zijn sociale wezens op zoek naar zoveel mogelijk verbindingen. Zeker in de kersttijd waarin we als familie elkaar willen opzoeken, knuffelen, omhelzen, geschenken aanbieden ... komt dit zwaar aan, maar we moeten solidair zijn en het virus de kansen ontnemen om zich te verspreiden.

Wie wil het op zijn geweten hebben dat we onbewust een superverspreider zijn en heel onze familie besmetten? Het overkwam Sinterklaas op bezoek in een woonzorgcentrum in Mol waar hij ineens meer dan 60 kwetsbare ouderen en nog eens 14 personeelsleden besmette. Nee, dit willen we niet op ons geweten hebben en dus vierden we kerst onder ons twee met nog 1 dochter erbij. We maken er het beste van waarbij we eens rustig kunnen bijpraten bij de kerstboom zonder pakjes.

Gelukkig bestaan er digitale media om ons virtueel te verbinden met de huiskamers van onze andere gezins- en familieleden en elkaar het beste toe te wensen, op de eerste plaats een goede gezondheid. We staan stil bij deze woorden en beseffen hoe belangrijk dit woord geladen is in deze tijd.

Als al de rest in het leven dat ons zo verblindt wegvalt, wordt het stil rondom ons en dringen we door tot de essentie van ons leven. Een mooi citaat dat ik kon lezen op een sculptuur in Aubrac toen ik daar voorbij wandelde als pelgrim in de zomer 2016, is mij sindsdien blijven inspireren.

Ik bied het ieder van u als kerstwens aan:

*“Dans le silence et la solitude,
on n’entend plus que l’essentiel.”*

Moge deze kerstwens ons aansporen om in de stilte van onszelf het belangrijkste in ons leven te ontwaren. Het kerstekind nodigt ons hiertoe uit ...

Tekst en foto: Sabine Van Huffel

Op e-pero bij Anne-Lieze

Een kindje spoelt aan
Geen plaats meer in een herberg
rimpels in het zand

Dit is een haiku van Anne-Lieze voor het kerstgebeuren. Deze haiku is geïnspireerd op het beeldje van het bijzondere kerstkindje van Annette Houbar (dat in ons vorig nummer reeds aan bod kwam) en dat gemaakt werd door Pol Mulier.

(NB: Een haiku is een kort, niet-rijmend gedicht. De basis van een haiku is de zintuiglijke ervaring van de dichter. Een haiku bestaat vaak uit drie regels van 5, 7 en 5 lettergrepen. De haiku is een van oorsprong Japanse dichtvorm.)

Een mooi animatiefilmpje over naastenliefde

[Deze kortfilm](#) is een animatiefilm over hulp geven en zelf hulp kunnen gebruiken. Wel gemeente, warme menselijke gevoelens zijn zeer welkom en nodig in onze samenleving. (Dubbelklik op het de onderlijnde tekst om af te spelen)

Een naar sprookje

Er was eens
Een volk
Met mondkapjes
Dat vinden ze
Heel gewoon
De mensen
Schrobden en
Boenden
Hun velletjes
Blinkend schoon

Ze knuffelden
Ook amper
Want van knuffelen
Werd je ziek
En als je te
Dichtbij kwam
Dan raakten ze
In paniek

Zo leek dit jaar
Een sprookje
Maar dan van
Het nare soort
Ik kijk uit naar
Een nieuw verhaal
En nooit meer ...

Dat ene woord

Desnoods kus
Ik een kikker
Maar ik verlang
Zo naar de dag
Dat genieten
Van nabijheid
Gewoon weer
Kan en mag.

Lentezoet

Nieuws over het Steviaproject Rwanda

Met Filosofenfontein steunden we enkele jaren geleden het Steviaproject van Gaston Niyozima in Rwanda via een vastenactie. We organiseerden ook enkele benefietconcerten en verschillende mensen deden overschrijvingen op de VIA DONBOSCO-rekening. Meer dan 80% van het ingezamelde geld diende om de lonen te betalen van de landarbeiders die op de velden werkten. Onder hen waren er vluchtelingen uit Burundi en gevangenen. Ze konden met hun dagloon een beetje beter in hun levensonderhoud voorzien. Ook de firma Easykit uit Rotselaar die een deel van de jaarlijkse winsten bestemt voor projecten in de derde wereld via het principe van 'gemeenschapseconomie', zorgde voor een substantiële financiële inbreng.

Nom. n°	Prezoon	montant	Signature
1.	UNUMANA Charles	4000	
2.	MURASAZI Fedele	4000	
3.	MUTARABANA Clément	5000	
4.	MURANGIMANA Jonas	4000	
5.	MURANSATI Aza	3000	
6.	MURANGIJE Clément	3000	
7.	SIBERENZA Silas	5000	
8.	NSUMUKUMUKIYI Anam	4000	
9.	MURAMUKETA Yvan	4000	
10.	MURAMUKETA Sylvain	5000	
11.	UNASHABA Jacques	4000	
12.	MURAMANA Rufina	4000	
13.	MURAMANA Gabriel	5000	
14.	SEMANTWA André	3000	
15.	MURAMANA Alphonse	5000	
16.	NSUMUKUMUKIYI Gérard	4000	
17.	UNUMANA Marline	3000	
18.	UNUMANA Chantal	3000	
19.	KAMANA Mathias	4000	
20.	MURAMANA Jean Paul	1000	
21.	MURAMANA Jean Pierre	1000	
22.	MURAMANA Nays	1000	
23.	MURAMANA Sarah	1000	
24.	MURAMANA Silas	1000	
25.	MURAMANA Balthazar	2000	
26.	MURAMANA Jojo	2000	
27.	MURAMANA Emmanuel	1000	
28.	MURAMANA Jérôme	1000	
29.	MURAMANA Thérèse	1000	
30.	MURAMANA Pascaline	1000	
31.	MURAMANA J.M.V	1000	
32.	MURAMANA J. Claude	1000	
33.	MURAMANA Céline	1000	
34.	MURAMANA Zéphir	1000	
35.	MURAMANA Claude	1000	
TOTAL			

Loonstaat met handtekening voor de ontvangen som

Verzorgen van het plantgoed

Het project kende heel wat moeilijkheden: patenten op het zaaigoed, die aangevochten moesten worden, problemen met bemesting, problemen met droogte, een landbouwingenieur die plots ontslag nam, ... Maar de Stevia van de voorbije oogsten (12 ton) bleef bewaard in daartoe bestemde opslagplaatsen. Dit jaar financierden we nog de aankoop van een machine (zo'n 1500€), die de bladeren omzet in poeder.

De opgeslagen oogsten

Eindproduct klaar voor de Rwandese markt

**En - dit is een belangrijke stap en dus erg positief nieuws! -
op 15 januari 2021 komt de door ons gefinancierde Stevia op de Rwandese markt!!**

Herman Wouters

Vervolgverhaal over de kunstwerken van Simone Reynders

Wandtapijt: De Orante of Wijsheid

<https://simone-reynders.be/index.html>

De Orante is een in de Oudchristelijke kunst vaak voorkomende, meestal vrouwelijke figuur, in staande houding, met uitgestrekte armen/handen en hemelwaarts gekeerde palmen.

In de catacomben-kunst te Rome vindt men de Orante ca. 200x terug. Ze stellen de ziel van de overledene voor of zijn een personificatie van de biddende kerk.

Sedert de 3e eeuw worden de Orante's dikwijls voorgesteld in een decor van bloemen, bomen, enz.

In dit heel typische werk van Simone draagt de Orante twee grote symbolen op haar hart: het ei en de sleutel.

Het ei is het symbool van vruchtbaarheid, ook al bij de Kelten en de Germanen; dit is het emotionele weten.

De sleutel staat voor rationeel weten, iets wat we moeten verwerven.
Samen vormen ze wijsheid/sofia.

De vrouw in het blauw, kan ook naar Maria verwijzen.
Hier wordt zij voorgesteld in een cirkel, gemaakt door de slang die in haar staart bijt: de
ouroboros, teken van eeuwig leven.

In de hoeken zijn de elementen weergegeven: de vlam = het vuur, de vogel = de lucht,
de vis = het water en het bloempje = symbool van de aarde.

Het alziende oog van God komt tweemaal voor: in het hoofd van de slang en in het oog van de
sleutel.

De open handen doen denken aan vleugels. De open handen kunnen zowel liefde, kennis en
genezing geven maar ook registreren of bestuderen

Griet Vanden Berghe

Een beetje kerstsfeer uit de stad, een kleine troost in deze tijd

Foto: Daniëlle Auwaerts

Hoe zou het nog zijn met ... het mandje?

Het heeft lang geduurd maar de basiliek van Koekelberg is ondertussen afbetaald. Dat is niet weinig te danken aan de gulle bijdragen van zovele parochianen uit het hele land, die tijdens de zondagse vieringen trouw hun bijdragen deelden, telkens hierom gevraagd werd volgens het strakke schema van de Verplichte Omhalingen vastgelegd door het Bisdom.

Dit schema was tijdens mijn jeugd in ons gezin een vertrouwd onderwerp: in de parochie waar ik ben opgegroeid was mijn vader aangesteld om de wekelijkse omhalingen zorgvuldig na te tellen en te verdelen over de verschillende goede doelen en andere rechthebbenden. Soms was hij genoodzaakt daarbij de nodige creativiteit aan de dag te leggen. De oogst was immers niet altijd rijk. Maar wel erg gevarieerd: munten uit de meest exotische landen, knopen, jetons voor wassalons of parkeergarages ....

Van zulke praktijken kunnen we de kapelgangers in Filosofenfontein natuurlijk niet verdenken. Zij houden telkens het beeld van de arme weduwe uit het evangelie voor ogen wanneer zij discreet hun gaven in het mandje leggen.

Het moeten moeilijke tijden zijn voor het mandje. Het was gewend aan regelmatige aandacht; in de vieringen, bij ieder aperitief mondiale, tijdens het avondprogramma ...

Nu staat het leeg en eenzaam in de sacristie. Het doet mij nadenken over onze gaven in deze Corona-tijd. Welke vorm geven we in deze tijden aan wat we anders tijdens de vieringen symboliseren met een bijdrage, brood, wijn en kaarsjes?

Na Corona zal er zorgvuldig moeten gekeken worden hoe de opbrengsten uit het mandje over de nieuwe noden verdeeld zullen worden.

Ook het Bisdom zal de prioriteiten in het schema van de Verplichte Omhalingen drastisch moeten herzien. Misschien komt er wel opnieuw een bijdrage voor de Basiliek van Koekelberg. Ook daar is het mandje al een hele tijd werkloos gebleven. Ik zie plots een bestemming voor de Chinese munten die ik onlangs terugvond.

Tekst: Frank Cuypers

Foto: Geert Moons

Informatie en interessante weetjes

Het avondprogramma herstart!

Door de lockdown in het voorjaar konden enkele lezingen van het avondprogramma niet doorgaan. We nemen de draad terug op en kondigen een eerste lezing aan die zal doorgaan via Zoom. In januari laten we je via e-mail weten hoe je je kan inschrijven en hoe de online lezing zal verlopen. Noteer alvast in je agenda:

Dinsdag 26 januari 2021 om 20u:

Tommy Vandendriessche, Gustavo Gutiérrez en de bevrijdingstheologie

Over de bevrijdingstheologie is binnenkerkelijk - en ook daarbuiten - veel te doen geweest. Is het stof intussen wat gaan liggen? Biedt dit stof dan nog wat verdere stof tot nadenken? Wat kunnen we, met enige afstand in de tijd, zeggen over Gustavo Gutiérrez en zijn 'Teologia de la liberación'. Dit boek uit 1971 wordt beschouwd als de grondslag voor de bevrijdingstheologie in Latijns-Amerika.

Tommy Vandendriessche (1969) studeerde Plastische Opvoeding (St.-Lucas Gent) en Kunstgeschiedenis (UGent). Als student leerde hij het KUC (voorloper van 'Dominicus Gent') kennen. Hij is docent beeldende vakken & kunstgeschiedenis aan de lerarenopleiding van de Katholieke Hogeschool Vives Brugge. Hij is er verantwoordelijke van de pastorale werkgroep en is ook verbonden met 'De Lier', een vernieuwend liturgisch initiatief in Brugge.

Jan Degraeuwe

Domo vzw zoekt vrijwilligers om kwetsbare gezinnen te ondersteunen

Domo vzw afdeling Leuven is op zoek naar nieuwe vrijwilligers om de vele gezinnen die worden aangemeld te kunnen ondersteunen. Ken je iemand die geïnteresseerd is (een kennis, stagiair, een medewerker die op pensioen gaat ...) geef dan zeker mee dat vrijwilligers zich rechtstreeks kunnen aanmelden via leuven@domovzw.be, telefonisch op 0477 49 25 23 of via de aanmeldbutton op de website: domovlaanderen.com/leuven.

Alle kandidaat vrijwilligers worden vervolgens uitgenodigd op een infomoment om de werking van domo vzw beter te leren kennen.

Door het tekort aan vrijwilligers heeft Domo vzw nog steeds een wachtlijst voor nieuwe gezinnen maar als je nog een gezin wilt aanmelden, laat het Domo vzw dan sowieso weten door je mailadres achter te laten via de nieuwe button op de website van Domo vzw domovlaanderen.com/leuven.

Van zodra er een plaatsje vrijkomt op de wachtlijst mag je een aanmeldingsformulier verwachten.

Het zou fijn zijn mochten jullie dit mee verspreiden en zo Domo vzw Leuven helpen in hun zoektocht naar nieuwe vrijwilligers zodat er meer gezinnen geholpen kunnen worden.

Met vriendelijke groeten,

Domo Leuven en Huis van het Kind Leuven

(via Katrien Cornette)

Campagne van Welzijnszorg: Wonen onbetaalbaar? Onaanvaardbaar!

‘Onbetaalbaar wonen’ is tijdens deze adventsperiode de campagne van Welzijnszorg. Alle informatie kan u vinden op [hun website](#). Dit thema wordt ook als rode draad gebruikt bij onze zoom-vieringen van de advent.

U kan dit project steunen door een storting te doen op het nummer: BE21 0000 0000 0303.

Daarnaast kan men dit jaar ook een petitie tekenen. Dit kan nog tot begin januari op de website: www.samentegenarmoede.be.

Jacqueline De bruyn

Kijk- en luistertip: Geloven in tijden van corona

Tertio hield op 30 november jl. met Christen Forum en bisdom Gent een panelgesprek met filosofe Alicja Gescinska en Gents bisschop Lode Van Hecke over de coronapandemie en zingeving.

Rode draad in het gesprek was onder meer de oproep om niet te jammeren over wat niet kan maar bovenal te focussen op wat wel mag.

De pandemie is volgens L. Van Hecke voor gelovigen en de kerk het uur van de waarheid:

“We kunnen niet naar de eucharistie gaan, maar sommigen missen het ook niet. Waarom niet? Was het niet belangrijk? Of hadden ze de echte betekenis niet doorgrond? Ook voor de kerk is dit een moment van onderscheiding waar ze zich van ballast kan bevrijden en waar tegelijk het geloof wordt ontdekt op onverwachte plaatsen.”

En verder: “Bij veel mensen is de energie op. Geven we toe aan wanhoop - het slechtste wat kan gebeuren bij een mens - of vinden we ergens nieuwe hoop en durven we daarin geloven?”

Het volledige gesprek (58’) werd opgenomen en kan worden bekeken via [deze link op youtube](#).

Jacques Perquy

Bedenkingen bij de lectuur van ...

‘Stem die mij roept - Bijbels geloven met Patrick Perquy’

(Dennis Lenders en Jean Bastiaens red. - Halewijn 2020)

Het is aan weinig mensen gegeven dat ze na hun dood met een boek worden herdacht. Patrick Perquy valt die eer te beurt. Het merkwaardige hiervan is dat het boek niet beperkt wordt tot een post mortem-laudatio, al is lofprijzing doorheen de hoofdstukken heen duidelijk voelbaar. Ze uit zich in de grote waardering van alle auteurs voor zijn enorme belezenheid, zijn basisingesteldheid van vrij-denker, zijn creatieve geest om lezen en leven samen te brengen, zijn durf om geloof te fileren tot op het bot, het grondig te deconstrueren met de bedoeling het vanuit Bijbelse gronden en hedendaagse inzichten te reconstrueren, ... Zo wordt hij met groot respect en eerbied herdacht.

Tegelijk wordt hij ook hér-dacht. Het boek is een poging om de grondlijnen van zijn denken over Bijbels geloven zichtbaar te maken. Hij had ze in ruime meerstemmigheid opgetekend in de wekelijkse ‘bijdragen’ die hij van 2004 tot twee weken voor zijn dood in 2018 naar geïnteresseerden toestuurde. Over die grondlijnen, groeiend vanuit de worsteling met het denken van een hele schare wetenschappers, wou hijzelf een publicatie schrijven. Dit plan is na zijn overlijden door ‘leerlingen’ van hem opgepakt en uitgewerkt. Elk van de auteurs schrijft zijn bijdrage met een heel eigen insteek vanuit een sterke betrokkenheid bij de persoon van Patrick Perquy. Het waren en zijn duidelijk tochtgenoten met eenzelfde passie voor een geloof dat bedacht, ge-aard, geleefd en gevierd wordt. Ze delen met hem de drang om de Bijbel te confronteren met een brede waaier van menswetenschappen en om het geloof vanuit een frisse kennismaking met zijn bron zijn radicaal vernieuwende kracht te laten ontdekken.

In de inleiding formuleren de auteurs hun basisdoelstelling en hoe die spoort met wat Patrick Perquy nastreefde. Ze schrijven:

“Voorliggend boek - inderdaad een groepswerk - wil dan hoegenaamd niets definitief ‘vastleggen’. Het wil integendeel e-vocatief zijn, in de ware betekenis van het woord: het roept verschillende intuïties en denkbeelden op en het ‘roept’ vooral ‘uit’ dat de Bijbel een geweldig boek is. Patrick heeft het godsbeeld willen bevrijden uit een bovennatuurlijk en metafysisch denkkader om het antropologisch te kunnen reconstrueren. Niet wie Hij - theoretisch-afstandelijk beschouwd - is, maar wel hoe wij Hem door de menswording in ons midden kunnen herkennen, is de vraag die er voor Patrick toe doet.”

Ik ben een gelovige die spiritueel verdieping zoekt, die geloven en leven, geloof en denken op elkaar wil betrekken, die mijn geloof wil ter sprake kunnen brengen in mijn omgeving zonder als zonderling te worden weggezet, die de nood voelt om mijn ‘geloofsschat’ en mijn geloofsbeleving te toetsen aan ‘meesters’ van vroeger en van vandaag. Vanuit die positie heb ik het boek gelezen. Of liever: twee keer gelezen. Het is voor ‘een leek’ in zijn vele betekenissen immers soms zware kost. Mijn (vóór)kennis op filosofisch en theologisch vlak schoot meer dan eens tekort om te begrijpen wat al die ‘reuzen’ op wiens schouders Patrick stond, bedoelden. Gelukkig waren bij de lectuur die momenten in overwicht waarop ik uitgedaagd werd het denken te volgen en te bevragen. Momenten waarop ik intuïtief aanvoelde dat inzichten werden aangereikt die in de komende tijd mijn geloof kunnen verrijken. Momenten ook waarop mij duidelijk werd, dat ze ook een geloofsgemeenschap als Filosofenfontein kunnen triggeren om het eigen doen én laten te blijven bevragen en te groeien in ... Bijbels geloven.

In de komende e-Bubbel(s) wil ik jullie graag meenemen in mijn eigen-aardige lectuur van het boek.

Jef Schoenaerts

De Bijbel helemaal toegankelijk

Licht en Liefde en Luisterpuntbibliotheek hebben samen de Bijbel omgezet in Daisy-luistervorm én in braille. Deze Bijbelversie is een unicum in het Nederlandse taalgebied. Ze is volledig toegankelijk voor personen die blind of slechtziend zijn en voor mensen die omwille van MS, afasie of dyslexie geen gewone boeken kunnen lezen.

In samenspraak met de Vlaamse en Nederlandse Bijbelstichting hebben zij de Willibrordvertaling uit 1995 als basis genomen.

De brailleversie van de hele Bijbel bestrijkt ruim twee meter! Maar vooral de Daisy-luisterversie met Vlaamse stemmen heeft veel werk en tijd gevergd. Vijfentwintig vrijwilligers hebben de ruim zeventig Bijbelboeken ingelezen. Alles beluisteren kost u meer dan vijf dagen en nachten: 128 uur en 16 minuten om precies te zijn.

Deze versie is bovendien omgezet in **full-text-full-audio**: de studiotekniki van Licht en Liefde hebben de audio-opnames met de elektronische tekstversie gesynchroniseerd. Zo is het mogelijk om de tekst tegelijk op het scherm van een computer, iPad of smartphone te lezen, waarbij de voorgelezen zin oplicht.

Elk Bijbelboek kan via **Luisterpunt** geleend worden op Daisy-schijfjes of geprint in braille. U kunt ook online lezen (downloaden of streamen). Wilt u de volledige Bijbel in Daisy kopen, dan is die tegen kostprijs (40 euro) verkrijgbaar bij Licht en Liefde (050 40 60 52, hulpmiddelen@vlaams oogpunt.be).

Jacqueline De bruyn

Muziek kan helend werken

Een voormalig ballerina met alzheimer leeft op en danst mee als ze de muziek uit het Zwanenmeer hoort.

Dit kan u lezen en zien in de standaard onder [deze link](#).

En tot slot

Afbeelding van Gerhard G. via Pixabay

**Ik wens je een ster
voor de donkerste nacht.
Ik wens je zachtzinnig licht
om het goede te zien
in de wereld.
Ik wens je woorden
die niet breken
maar verbinden.
Ik wens je
tussen het doodgewone
nu en dan een godsgeschenk.**

*Kris Gelaude
Uit 'Voor wie woorden zoekt'*

Afbeelding van Gerd Altmann via Pixabay